

Appendix 4

Pages 4-1 through 4-6 comprise the response of the single expert for the Fresh Test, Dr. Rami Reiner. Pages 4-1 through 4-4 is the list of localities, whereas Pages 4-5 and 4-6 provide his explanation of how the Hebrew spelling was arrived at. The underlining was provided by Professor Furstenberg for technical reasons, to facilitate identifying the data actually to be used in the test.

Pages 4-7 through 4-16 comprise the response of the first expert for the Replicative Test, Professor Meier Rafeld (see Appendix 3, Page 3-3, item i). Page 4-7 provides the criteria used by Professor Rafeld in constructing the list; the remaining pages comprise the list itself. The handwriting, check marks and asterisks on this list were inserted by Professor Furstenberg to facilitate handling the material; they played no substantive part in the process.

Page 4-17 contains the list sent to the second "replicative" expert by Professor Furstenberg.

Pages 4-18 and 4-19 comprise the response of the second "replicative" expert, Dr. Avraham David (see Appendix 3, Page 3-3, item ii).

For the third data set required by the replicative test (see Appendix 3, Page 3-3, item iii), three experts were consulted. Professor Menachem Ben-Sasson was consulted on localities in Asia and Africa; his conclusions are indicated in his handwriting and by underlining on Page 4-20. Professor Avraham Grossman was consulted on localities in Europe other than Poland; his conclusions are indicated in his handwriting on Pages 4-21 and 4-22. Professor Moshe Rosman was consulted on localities in Poland; his conclusions are indicated in underlining on Page 4-23. These documents were generated in meetings between Professor Furstenberg and each of the experts.

Pages 4-24 through 4-28 comprise the corrected list compiled by Professor Furstenberg in accordance with the algorithm described in Appendix 3 (Pages 3-6 and 3-7).

כ"מ כ"י'נ

F

קיצורים: מ"ל=מקום לידה. מ"פ=מקום פטירה. מ"נ: מקומות נוספים בהם שהתה הדמות במהלך חייה.

1. ר' אברהם בן דוד, ראב"ד. מ"ל: נרבונא מ"פ: פושקיר (פושקירה).
2. ר' אברהם בן הרמב"ם. מ"ל: פסטאט (פוסטאט). מ"פ: קאהירה (אלקאהרה).
3. אברהם אבן עזרא. מ"ל: תוטילא (טוליטולא, טוליטולה, טולידו). מ"פ: לא ידוע. האיש נדד בכל איזופה ועל כן קשה לקבוע מקומות נוספים.
4. ר' אליהו בחור. מ"ל: נוישטאט (ניישטט, נוישטט). מ"פ: ויניציאה (ויניזיאה). מ"נ: פאדובה (פאדואה), רומא.

5. אליהו בן שלמה מוילנא. מ"ל: סעלץ. מ"פ: וילנא (וילנה). מ"נ: קייזן (קייזען, קידאן).
6. גרשון בן יצחק אשכנזי (אולף). מ"ל: לא ידוע. מ"פ: מיץ (מץ). מ"נ: קראקא, ווינא (וינא, וינה, וויאן).

7. ר' דוד בן שלמה גאנז. מ"ל: ליפשטט (ליפשטאט). מ"פ: פראג. מ"נ: קראקא.
8. ר' דוד בן שמואל הלוי (ט"ז). מ"ל: לודמיר. מ"פ: לבוב. מ"נ: פוזנא (פוזן, פוזנאן), אוסטראה (אוסטראה).

9. ר' חיים בן עטר. מ"ל: סאלי. מ"פ: ירושלים. מ"נ: ליוורנו.
10. ר' יהודה בן הרא"ש. מ"ל: קולוניא. מ"פ: טוליטולה (טולידו).
11. ר' יהודה חסיד. מ"ל: שפירא. מ"פ: רגנשבורג (ריגינשבורג, רגנשפורק, רגנסבורג).
12. יהודה בן בצלאל (מהר"ל). מ"ל: פוזנא (פוזן, פוזנאן). מ"פ: פראג. מ"נ: ניקולשבורג (ניקעלסבורג).

13. ר' יהונתן אייבשיץ. מ"ל: פינטשוב. מ"פ: אלטונא. מ"נ: פראג, מיץ (מיץ).
14. ר' יהושע השיל מקראקא. מ"ל: בריסק או לובלין. מ"פ: קראקא. מ"נ: לובלין.
15. ר' יהושע פלק כץ. מ"ל: לובלין. מ"פ: לבוב.
16. ר' יואל סירקיס. מ"ל: לובלין. מ"פ: קראקא.
17. ר' יו"ט ליפמן הלר. מ"ל: ולרשטיין. מ"פ: קראקא. מ"נ: פראג (פראגא), ווינא (ווינא, וינה, וויאן).

18. ר' יונה גירונדי. מ"ל: גירונה. מקום פטירה: טוליטולה (טולידו, תוטילא, טוליטולא). מ"נ: ברצלונה.

19. ר' יוסף קארו. מ"ל (משוער): טוליטולה (טולידו, תוטילא, טוליטולא). מ"פ: צפת. מ"נ: שאלוניקי (סלוניקי, שלוניקי) קושטא, אדריאנופול.
20. ר' יחזקאל לנדאו. מ"ל: אפטא. מ"פ: פראג. מ"נ: בראד.
21. ר' יעקב יהושע פלק. מ"ל: קראקא. מ"פ: אופנבך. מ"נ: לבוב, בוטשאטש, ברלין, מץ (מיץ), פראנקפורט (פראנקפורט, ורנקפורט).
22. ר' יעקב בן מאיר: מ"ל: רמזוג (רמרו). מ"פ: רמזוג (רמרו). מ"נ: טרויש.
23. ר' יצחק אלפסי. מ"ל: קלעה חמאד. מ"פ: אליסאנה (אליסונה). מ"נ: מסופקים: קירואן, פאס.
24. ר' ישראל בעש"ט. מ"ל: אוקופ. מ"פ: מעזיבוש, מעזבוז, מזיבוז', מעזיבוז.
25. ר' מאיר מרוטנברג. מ"ל: ווירמיישא (וורמס, גרמיישא). מ"פ: אנטיסהיים. מ"נ: רוטנבורק, ווירצבורק (ווירצפורק), פריס.
26. ר' מרדכי יפה. מ"ל: פראג. מ"פ: פוזנא (פוזנן, פוזנאן). מ"נ: וניציה, לובלין, קרמניץ.
27. ר' משה איסרליש. מ"ל: קראקא. מ"פ: קראקא.
28. ר' משה חיים לוצאטו. מ"ל: פאדוואה. מ"פ: עכו.
29. ר' משה בן מימון. מ"ל: קורטובא (קורטובה, קורטבא). מ"פ: קאהירא (אלקאהרה). מ"נ: פאס.
30. ר' צבי אשכנזי. מ"ל: לא ידוע בדיוק, באזור מוראווייה. מ"פ: לבוב. מ"נ: שאלוניקי (שאלוניקי, שאלטונא).
31. ר' שבתאי כהן. מ"ל: אמסטיבאוו. מ"פ: הלישוו.
32. ר' שלמה יצחקי. מ"ל: טרויש. מ"פ: טרויש. מ"נ: גרמייזא (גרמיישא), מגנצא.
33. ר' שלמה לוריא. מ"ל: פוזנא (פוזנן, פוזנאן). מ"פ: לובלין. מ"נ: אוסטרהא (אוסטרהא).
34. ר' שמואל אליעזר אידלס (מהרש"א). מ"ל: קראקא. מ"פ: אוסטרהא (אוסטרהא). מ"נ: לובלין.
35. ר' אברהם בן יצחק (ראב"י). מ"ל (משוער): נרבונא (נרבונה). מ"פ: נרבונא (נרבונה). מ"נ: ברצלונה.
36. ר' אברהם יצחקי. מ"ל: ירושלים או תברון. מ"פ: ירושלים.
37. ר' אברהם המלאך בן ר' דב ממזריץ'. מ"ל: מעזריטש (מעזעריטש, מזריטש). מ"פ: פאסטוב.
38. ר' אברהם סבע. מ"ל (לא מדויק): קשטיליה (קאשטיליה). מ"פ: בספינה ביס - נקבר בוירונא. מ"נ: פאס.

א"ת 17/10

39. ר' אהרן מקרלין. מ"ל: קארלין (קרלין). מ"פ: קארלין (קרלין). מ"נ: מעזריטש (מעזריטש, מזריטש).

40. ר' אליעזר אשכנזי. מ"ל: לא ידוע. מ"פ: קראקא. מ"נ: פאמאגוסטה, פוזנא (פוזנא, פוזנאן).

41. ר' דוד אופנהיים. מ"ל: ווירמיישא. מ"פ: פראג. מ"נ: מץ (מיץ), ניקלשבורג.

42. ר' דוד בן אברהם הנגיד נכד הרמב"ם. מ"ל: קאהירה (אלקאהרה). מ"פ: קאהירה (אלקאהרה). מ"נ: עכו.

43. ר' דוד ניטו. מ"ל: וניציה (ויניציאה). מ"פ: לונדון (לונדריש). מ"נ: ליוורנו.

44. ר' חיים אבולעפיה. מ"ל: חברון. מ"פ: טבריה. מ"נ: איזמיר (איזמיר).

45. ר' חיים בנבנשתי. מ"ל: קושטא (קושטנטינא, קוסטנטינה). מ"פ: איזמיר (איזמיר).

46. ר' חיים כפוסי. מ"ל: לא ידוע, מצרים או אלג'יר. מ"פ: קאהיר (קהיר).

47. ר' חיים שבתי. מ"ל: סאלוניקי (שלוניקי, שאלוניקי). מ"פ: סאלוניקי (שלוניקי, שאלוניקי).

48. ר' יאיר חיים בכרך. מ"ל: לייפניק. מ"פ: ווירמיש (!) מ"נ: פראנקפורט, קובלענץ.

49. ר' יהודה חסיד סג"ל. מ"ל: דובנו. מ"פ: ירושלים. האיש חשוד בשבתאות.

50. ר' יהודה עייאש. מ"ל: אלמדיא. מ"פ: ירושלים.

51. ר' יהוסף הנגיד. מ"ל: גרנאדה (גרנאטה). מ"פ: גרנאדה (גרנאטה).

52. ר' יהושע השיל. מ"ל: וילנא (וילנה). מ"פ: קראקא.

53. ר' יוסף בן משה. מ"ל: צפת. מ"פ: קושטא (קושטנטינא, קוסטנטינה).

54. ר' יוסף תאומים. מ"ל: סטריץ/לבוב (סטריץ הינה שכונה מחוץ ללבוב. בהקדמה לגינת וודדים

של ר' יוסף מתואר מקום זה כ"לבוב מחוץ לעיר"). מ"פ: פרנקפורט דאודר (פ"פ דאדר, פפד"א).

55. ר' יעקב בירב. מ"ל: מקדה במלכות טוליטולה. מ"פ: צפת. מ"נ: טוליטולה, פאס.

56. ר' ישראל יעקב חאגיז. מ"ל: פאס. מ"פ: קושטא (קושטנטינא, קוסטנטינה).

57. ר' יעקב מולין. מ"ל: מגנצא. מ"פ: וורמיישא.

58. ר' יעקב עמדין. מ"ל: אלטונא. מ"פ: אלטונא. מ"נ: אמשטרדם.

59. ר' יצחק הורוביץ. מ"ל: כנראה - גלוגא. מ"פ: המבורג. מ"נ: בראד.

60. ר' מנחם מנדל קרוכמל. מ"ל: קראקא. מ"פ: ניקולשבורג (ניקעלסבורג, ניקל שפורג).

61. ר' משה זכות. מ"ל: אמשטרדם (אמסטרדם) מ"פ: מנטובה. מ"נ: וניציה (ויניציאה).

62. ר' משה מרגלית. מ"ל: קיידן (קיידען, קידאן). מ"פ: בראד.

63. ר' עזריה פיגו. מ"ל: ויניציאה. מ"פ: רויגו. מ"נ: פיסא.

64. ר' עמנואל ריקי. מ"ל: פירדא. מ"פ: סמוך לליוורנו. מ"נ: פירינצי.

65. ר' שלום שרעבי. מ"ל: צנעא. מ"פ: ירושלים.

66. ר' שלמה חלם. מ"ל: זאמושט (זאמושטש, זאמושץ). מ"פ: שאלוניקי (סלוניקי, שלוניקי).

דרך קביעת תעתיק שמות המקומות.

בעיית קביעת התעתיק העברי של שמות מקומות ששמן אינו עברי הינה בעייה שהן בעלי הלכה והן חוקרים מודרניים עסקו בה מעת לעת. בעוד שחוקרים נטו לרוב להסתפק בהצגת חילופי התעתיק במלאות האפשרית (כך למשל ב'גאליה יודאייקה' וב'גרמניה יודאייקה' ח"א), הרי שעל בעלי הלכה ובעיקר אלו שעסקו בסידורי גיטין מוטל היה לקבוע כיצד תכתב שם עיר פלונית בגט וזאת ללא האפשרות של הצעת אלטרנטיבות שונות כפי שעשו בעלי המחקר.

בפני בעיה דומה עמדתי בעת שנגשתי להציע את התעתיק של שמות מקומות החכמים שהופיעו ברשימת המחקר. ברור היה שאין כל טעם להציע את כל האפשרויות של רישום שם מקום נתון ולו מן הסיבה שלעתים ישנו מספר רב של תעתיקים, אולם מאידך מהי הדרך הראויה ביותר לקביעת התעתיק מתוך המבחר שישנו?.

הדרך שנקבעה הייתה לנסות ולמצוא את תעתיק שם המקום כפי שהוא נכתב על ידי החכם עצמו. לדוגמא: ר' אברהם בן דוד, החכם הראשון המופיע ברשימת המחקר, נולד בעיר נרבונא. ב'גאליה יודאייקה' (עמ' 401 ואילך) מופיעים שמונה תעתיקים שונים שהיו בשימוש עלי ידי יהודים. ברשימתנו מופיע התעתיק נרבונא בלבד וזאת מכיוון שבשו"ת הראב"ד, מהדורת י. קאפח, עמ' נט מופיעים זקני נרבונא וא"כ ישנה עדות על דרך כתיבת הראב"ד את שם עיר הולדתו. מאידך את שם העיר בה פעל ומת ראב"ד - פושקיר לא מצאתי יוצאת מתחת ידו ועל כן הוצעו כאן שתי אלטרנטיבות שהיו בשימוש במהלך המאה ה"ב (תקופת חייו של ראב"ד) ובאזור מגוריו הגיאוגרפי.

ניתן לסכם שדרך רישום השמות היה תוך מאמץ להגיע אל צורת שם העיר כפי שנכתבה על ידי החכם. במידה והדבר לא התאפשר אזי נעשה מאמץ למצוא את צורת התעתיק של העיר בסביבתו הקרובה של אותו חכם (לשם הדגמה: במידה וישנו שם של מקום הכתוב בצורה א' על ידי בן עירו ובן מקומו של חכם מסויים וצורה ב' שרשומה בתשובה של חכם מאיזור גאוגרפי שונה לגמרי, הועדפה צורת הכתיבה הראשונה). במידה ואף דבר זה לא התאפשר אזי נעשה שימוש בכלים נוספים כחיפוש בספרים העוסקים בכתיבת שמות מקומות בגיטין, הדרך בה נרשם שם מקום בדפוסים שיצאו מאותו יישוב וכיו"ב.

קביעת השמות בדרך זו יצרה מצב בו יתכן שעיר מסויימת תכתב בתעתיק מסויים כאשר היא קשורה לחכם אחד ובצורה אחרת כאשר היא קשורה לחכם אחר. תופעה אחרת שאותה ניתן

לראות ברשימה היא ששם מקום מסויים נכתב בוודאות על יד חכם נתון ואילו על יד חברו מופיעות אפשרויות נוספות. כך לדוגמא ליד שמם של ר' דוד גאנז, מהר"ל, ר' יונתן אייבשיץ ור' יחזקאל לנדאו (נודע ביהודה) מופיע התעתיק פראג בלבד ואילו ליד שמו של ר' יום טוב ליפמן הלר מופיע גם התעתיק (פראגא). הסיבה לכך היא כאמור שבעוד שאת החכמים הראשונים מצאתי עדויות על דרך כתיבתם את שם העיר הרי שאת ר' יום טוב לא מצאתי ועל כן הצעתי הצעה משנית שהוכנסה לסוגריים.

~~למ~~ ~~למ~~
מאיר רפולד

R

ב"ה אדר ראשון תש"ס

הקריטריונים לרישום:

להלן נציין את הקריטריונים שלנו לרישום מקומות הלידה והפטירה של החכמים.
א - במקום שכתבתי "כל המקורות", כוונתי לומר שזוהי מסקנת מקורות שונים הנראים שאינם תלויים זה בזה, ששכנעו אותי.

ב - באסמכתאות בדקתי בעיקר סוג מיוחד של מקורות. אותם מחקרים וספרים שמלאכתם העיקרית היא ברישום מדוקדק ככל האפשר של מקומות לידה ופטירה וזמנם וחיבוריהם של חכמים שונים, תופעה שרווחה בעיקר בפולין בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20. כדוגמת: ש"ב ניסנבוים, לקורות היהודים בלובלין תר"ס. לובלין (למשל מס' 15). ח"י"ד פרידברג, לוחות זיכרון העיר קראקא (כד!) וגדוליה, פפד"מ תרס"ד (למשל מס' 16), ועוד הרבה, כך גם חיבורים המסכמים פזורות אחרות כמו מצרים, איטליה, צפון אפריקה ספרד ועוד, כמצוין פעמים רבות. השתדלתי לבחור באותם חוקרים המדקדקים בפרטים הקטנים, ולבחון היטב את מקורותיהם ונתונייהם.

ג - במידת האפשר השתדלתי למצוא עדויות אישיות בתוככי הספרים שחיבר חכם פלוני, ואז אין לך אסמכתא טובה הימנה (למשל מס' 33).

ד - במקומות שונים לא יכולנו להחליט או לבסס את הקביעה ואז כתבתי סימני שאלה והוספתי את המילה כנראה.

ה - וכמובן מאיליו: נלקחו ונבחנו נתונים מחיבורים ומחקרים שנתיחדו לחכם פלוני שהרי בהם משקיע החוקר את מיטב מאמציו.

לכל זה צרפתי רישומים וציונים משלי שצברתי במרוצת הזמן.

אני מקווה שקריטריונים אלו מתקבלים על דעתכם ותוצאותיהם משרתים את הענין שכלפיו נדרשתי.

בברכה

ד"ר מאיר רפולד

המחלקה לתלמוד

אוניברסיטת בר-אילן

רמת-גן.

רשימת השמות.

הנחיה: סימן ? מורה על ספק.
סימן ✓ מורה על וודאות. (במידת היכולת והאפשרות).

1. ר' אברהם ב"ר דוד, בעל ההשגות.
? לידה, כנראה נרבונה פרובנס.
עפ"י י' ברגמן, "הראב"ד בעל ההשגות",
תלפיות ד (תש"י), עמ' 827. (אך בעמ'
826, הוא רושם את פושקירא כעיר הולדתו).

ריב"ד

שם. פטירה, קרקסונא פרובנס.

קארקסונא

S.D. Abrham Maimonides, and his
Pietist Circle, in Jewish Medieval and
Renaissance studies, Cambridge Mass.
pp 148 - 149.
ראה גם במקורות במס' 42.

2. ר' אברהם בן הרמב"ם.
לידה, פוסטאט קהיר.

פוסטאט

שם. פטירה, שם.

פוסטאט

עפ"י י' ליון, אברהם אבן עזרא, ת"א
תש"ל עמ' 13.

3. ר' אברהם אבן עזרא.
לידה, טודילה ספרד. ✓

טודילה

שם, עמ' 42.

? פטירה, לונדון אנגליה.
לונדון

במבוא לפקסימיליה של מסורת המסורת,
באזל רצ"ט.

4. ר' אליהו בחור.
לידה, ניושטאט גרמניה. ✓

ניושטאט

שם. פטירה, ויניציא איטליה. ✓

ויניציא

כל המקורות.

5. ר' אליהו הגר"א.
לידה, וילנא. ✓

וילנא

כל המקורות.

פטירה, וילנא. ✓
וילנא

עפ"י כלילת יופי לר"ח דעמביצר,
ניו-יורק תש"ד, ח"ב צב ע"ב.

6. ר' גרשון אשכנזי.
לידה, קראקא פולין. ✓

קראקא

שם. פטירה, מיץ צרפת. ✓

מיץ

7. ר' דוד גאנו.
לידה, ליפשטאט ווסטפאליה, גרמניה. ✓
עפ"י א' נהר, דוד גאנו (1541 - 1613), וזמנו,
ירושלים תשמ"ב, עמ' 27. מ' ברויאר במבוא
ל"צמת דוד", ירושלים תשמ"ג, עמ' א'.

ליפשטאט

נהר, שם עמ' 42. ברויאר שם.

✓ פטירה, פראג.

פראג

כלילת יופי (לעיל מס' 6), ח"א, נח ע"א.

8. ר' דוד הלוי סגל, בעל הט"ז.

✓ לידה, לגדמיר פולין.

פולין

★

שם.

✓ פטירה, לבוב פולין.

פולין

★

עפ"י א' טויטו, רבנו חיים בן עטר ופרושו לתורה, ירושלים תשמ"ב, עמ' 3.

9. ר' חיים בן עטר. (אור החיים הקדוש).

✓ לידה, סלא מרוקו.

סלא

שם, עמ' 4.

✓ פטירה, ירושלים.

ירושלים

עפ"י א"ח פרימון, הרא"ש, ירושלים תשמ"ו, עמ' קעא.

10. ר' יהודה בן הרא"ש.

✓ לידה, גרמניה בוודאזות, אבל לא ידוע שם העיר.

ידוע שם העיר.

שם, עמ' קפא.

✓ פטירה, טולדו ספרד.

טולדו ספרד

★

עפ"י א' עפשטיין, "ד' שמואל החסיד", הגורן ד (תרס"ג), עמ' 83-84.

11. ר' יהודה החסיד (בעל ספר חסידים).

✓ לידה, שפייר גרמניה.

שפייר

★

שם.

✓ פטירה, ריגנשבורג גרמניה.

ריגנשבורג

★

עפ"י שו"ת מהרש"ל סי' יא

12. ר' יהודה ליווא - המהר"ל מפראג.

✓ לידה, פוזנא פולין.

פוזנא

★

כל המקורות, כולל מצבתו.

✓ פטירה, פראג.

פראג

עפ"י י' דוקקעס, או"ה למושב, קראקא תרס"ג, עמ' 29.

13. ר' יהונתן אייבשיץ.

? לידה, פינשטוב או קראקא פולין.

שם, עמ' 46-47.

✓ פטירה, אלטונה-המבורג, גרמניה.

אלטונה, המבורג

עפ"י כלילת יופי (לעיל: מס' 6), ח"א לט ע"א.

14. ר' יהושע העשיל מקראקא.

✓ לידה, לובלין פולין.

לובלין

★

שם.

✓ פטירה, קראקא פולין.

קראקא

עפ"י ש"ב ניסענבוים, לקורות היהודים בלובלין, לובלין תר"ס, בחלק חוצות קריה.

15. ר' יהושע פלק כ"ץ, בעל הסמ"ע.

✓ לידה, לובלין פולין.

לובלין

★

שם.

✓ פטירה, לבוב.

לבוב

★

16. ר' יואל סירקיש - בעל הב"ח.
 עפ"י עדותו בשו"ת הב"ח הישנותסלי
 קנת.
 לידה, לובלין פולין. ✓
 קראקא
 פטירה, קראקא. ✓
 קראקא

17. ר' יו"ט ליפמן העליר, בעל התוס' יו"ט.
 עפ"י עדותו בהקדמתו למעדני יו"ט ולחם
 חמודות.
 לידה, וולרשטיין בייזן, גרמניה. ✓
 פטירה, קראקא פולין. ✓
 קראקא

18. ר' יונה גירונדי - בעל : שערי תשובה"
 עפ"י י' בער, תולדות היהודים בספרד
 הנוצריה, ת"א תשי"ט, עמ' 148.
 לידה, מונטפלייה פרובנס, צרפת. ✓
 פטירה, טולידו ספרד. ✓
 ש.ם.

19. ר' יוסף קארו, מחבר השו"ע.
 עפ"י ר' יוסף קארו (עורך: י' רפאל),
 ירושלים תשב"ט, עמ' יט.
 לידה, טוליטולא ספרד. ✓
 פטירה, צפת. ✓
 צפת

20. ר' יחזקאל לנדא, בעל הנודע ביהודה.
 עפ"י ר"צ הורוויץ, לתולדות הקהילות
 בפולין, ירושלים תשל"ה, עמ' 14. ש' וינער,
 "לתולדות הרב יחזקאל לנדא", חורבן
 (תש"ד), עמ' 148.
 לידה, אפטא פולין. ✓
 פטירה, לנדא. ✓

21. ר' יהושע פלק - בעל ה"פני יהושע".
 עפ"י כלילת יופי (לעיל מס' 6), עמ' קט,
 ש' בובר, אנשי שם (העיר לבוב), ד"צ
 ירושלים תשכ"ח, עמ' רנד.
 לידה, קראקא. ✓
 פטירה, נפטר באופיבאק ונקבר
 בפרנקפורט דמיין גרמניה.

22. ר' יעקב תם.
 עפ"י א"א אורבך, בעלי התוספות, ירושלים
 תשמ"ו, עמ' 114.
 שם, עמ' 66.
 לידה, רמרו צרפת. ✓
 פטירה, טרויש. ✓
 יעקב תם

עפ"י ח"ז הירשברג, תולדות היהודים בצפון אפריקה, א, עמ' 79.

שם.

מקורות שונים בעיקר אגדתיים.

- כ"ל -

23. ר' יצחק אלפסי - הר"ף. לידה, קלעה חמאד, צפון אפריקה. ✓

קלעה חמאד

פטירה, אלסיאנה. ✓

אלסיאנה

24. ר' ישראל, בעל שם טוב. לידה, אקופ, רוסיה הלבנה.

?? פטירה, מעזיבוז פולין.

25. ר' מאיר ב"ר ברוך (מהר"ם מרוטנבורג). לידה, כנראה וורמזא גרמניה.

עפ"י בעלי התוספות (לעיל מס' 22), ב, עמ' 522.

שם, עמ' 545.

? פטירה, כנראה בבית הסוהר בוואסרבורג גרמניה.

עפ"י ש"א הורודצקי, לקורות הרבנות, ורשה 1914, עמ' 145.

26. ר' מרדכי יפה בעל הלבושים. לידה, בוהמיה כנראה בפראג.

עפ"י ציון מצבתו בלקורות היהודים בלובלין (לעיל: מס' 15), עמ' 27. תולדות היהודים בפולין (לעיל: מס' 20), עמ' 456.

פטירה, פוזנא פולין. ✓

פוזנא

עפ"י לוחות זכרון (לעיל: מס' 16), עמ' 2-3.

שם, כולל תיאור מצבה..

27. ר' משה איסרלוש - הרמ"א.

לידה, קראקא פולין. ✓

קראקא

פטירה, קראקא. ✓

קראקא

28. ר' משה חיים לוצאטו - הרמח"ל.

לידה, פאדובה. ✓

פאדובה

פטירה, עכו. ✓

עכו

29. ר' משה בן מימון - הרמב"ם.

לידה, קורדובה ספרד. ✓

קורדובה, לא ידוע. פטירה, [קראקא].

כל המקורות.

כל המקורות.

(הקבר בטבריה נוצר בעקבות אגדה מאוחרת).

30. ר' צבי אשכנזי - בעל ה"חכם צבי".

לידה, מדינת מערין. ✓

עפ"י אוה למושב(לעיל: מס' 13), עמ' 12.

אנשי שם (לעיל: מס' 21), עמ' 190.

פטירה, לבוב פולין. ✓

לבוב

כל המקורות.
 כל המקורות.
 עפ"י ספר רש"י (עורך י"ל מימון), ירושלים
 תשל"ז, עמ' קעא. א' גרוסמן, חכמי צרפת
 הראשונים, ירושלים תשנ"ה, עמ' 123.

ספר רש"י שם, עמ' קעה-קעו. גרוסמן שם,
 עמ' 135.

עפ"י מ' רפלד, המהרש"ל והים של שלמה,
 דמת-גן תשנ"א, עמ' 25. (עדויות אישיות
 של המהרש"ל).
 שם, עמ' 46. (כנ"ל).

עפ"י ר' מרגליות, תולדות אדם, לעמברג
 תרע"ב עמ' יט.

כלילת יופי (לעיל: מס' 6), ח"א נח ע"א, מ"מ
 ביבער מזכרת לגדולי אוסטרהא, ברדיטשוב
 תרס"ז, עמ' 47-48 (כולל תיאור מצבה).

עפ"י ש' אלבק, מבוא לספר האשכול א,
 ירושלים תשמ"ד, עמ' 3.

אלבק שם, עמ' 5. ב"ז בנדיקט, מרכז התורה
 בפרובנס, ירושלים תשמ"ה, עמ' 196.

כל המקורות.

כל המקורות.

עפ"י ש' דובנוב תולדות התסידות, ת"א
 תש"ן, עמ' 213.

שם, עמ' 214.

31. ר' שבתי כהן בעל הש"ך.

לידה, וילנא ✓

פטירה, הלישווא מורביה. ✓

גאליסלין

32. ר' שלמה יצחקי - רש"י.

? לידה, כנראה טרויש, או במקום
 אחר בצרפת הצפונית.

פטירה, טרויש. ✓

לידה, טרויש

33. ר' שלמה לוריא - מהרש"ל.

לידה, פוזנא. ✓

פטירה, לובלין. ✓

לידה, פוזנא

34. ר' שמואל אידל"ש - המהרש"א.

? לידה, אין ידיעה.

פטירה, אוסטרהא פולין. ✓

לידה, פוזנא

35. ר' אברהם ב"ר יצחק, בעל האשכול.

? לידה, נרבוונה פרובנס.

פטירה, נרבוונה. ✓

לידה, נרבוונה

36. ר' אברהם ב"ר דוד יצחקי.

לידה, ירושלים. ✓

פטירה, ירושלים. ✓

לידה, ירושלים

37. ר' אברהם המלאך.

? לידה, מזריטש.

פטירה, פאסטוב קיוב. ✓

לידה, פאסטוב קיוב

עפ"י א' גרוס, במבוא לצרור המור מהד' י' אלנקווה, ירושלים תשמ"ה, עמ' 20.

שם, עמ' עמ' 24.

עפ"י ז' רבינוביץ, החסידות הליטאית, ירושלים תשכ"א, עמ' 10-11.

שם, עמ' 22 הע' 49 (כולל תיאור מצבה).

עפ"י כל המקורות.

י"ז כהנא, ניקולסבורג, בתוך: ערים ואמהות בישראל, ד, תש"י, עמ' 268.

שם, עמ' 271.

עפ"י י' סמברי, דברי יוסף מהד' נויבאור, עמ' 133-134. א"ח פריימן, "שלשלת היחס של משפחת הרמב"ם", אלמה א (תרצ"ו), עמ' 20.

שם.

כל המקורות.

כל המקורות.

כל המקורות. (ספר חברון תש"ל).

עפ"י מצבות טבריה.

38. ר' אברהם סבע, בעל צרור המור. לידה, סאמורה קסטיליה, ספרד.

מ/א/כ

פטירה, בספינה, ונקבר בוירונא איטליה.

וינ/א/ש

39. ר' אהרן הגדול מקרלין. לידה, קרלין ליטא.

קא/ר/א/ן

פטירה, קרלין.

קא/ר/א/ן

40. ר' אליעזר אשכנזי בעל מעשי ד'. לידה, לא ידוע.

פטירה, קראקא.

קרא/ק

41. ר' דוד אופנהיים. לידה, וורמישא, גרמניה.

וורמ/שא, א/ז/מ/י/א

פטירה, פראג.

פרא/ג

42. ר' דוד הנגיד, נכד הרמב"ם. לידה, מצרים.

פטירה, מצרים.

43. ר' דוד ניטו. בעל הכוזרי חלק שני.

לידה, וינציא.

וינ/צי/א

פטירה, לונדון.

לונ/דון

44. ר' חיים אבואלפיה.

לידה, חברון.

חבר/ון

פטירה, טבריה.

טבר/יה

45. ר' חיים בנבנישתי בעל הכנסת הגדולה.
 במבוא לשו"ת בעי חיי שאלוניקי
 תקמ"ב.
 כל המקורות.
46. ר' חיים כפוס.
 לידה, קושטא.
 עפ"י המבוא של ר"ע הלל ל"באור
 החיים", ירושלים תשמ"ט, עמ' 7.
 עפ"י ר"א בן שמעון, טוב מצרים,
 ירושלים תרס"ח, טז ע"ב.
47. ר' חיים שבת.
 לידה, שאלוניקי.
 עפ"י המבוא לקונטרס העגונות,
 שאלוניקי ת"א.
 עפ"י עדות תלמידו ר' דוד קונפורטי
 ב"קורא הדורות" בערכו.
48. ר' יאיר חיים בכרך בעל החות יאיר.
 לידה, לייפניק גרמניה.
 עפ"י המבוא למנהגים דק"ק וורמישא
 לר' יוזפא שמש, ירושלים תשמ"ח, עמ'
 55.
 שם, עמ' 56.
49. ר' יהודה החסיד (חורבת ר"י החסיד).
 לידה, שדלוביץ פולין.
 כל המקורות.
 כל המקורות.
 ר' יהודה עייאש.
 לידה, אלמדייא אלגיר.
 י' פרומקין, תולדות חכמי ירושלים בערכו.
 שם.
 ר' יהוסף הנגיד.
 לידה, כנראה גרנדה.
 ליון, שמואל הנגיד, ת"א תשל"ג, עמ' 64.
 שם, עמ' 69.

קושטא *

פטירה, אזמיר. [אזמיר] אילמיר *

פטירה, קהיר מצרים. תלמיד *

פוסטא *

שאלוניקי *

פטירה, שאלוניקי. שאלוניקי *

שאלוניקי *

לייפניק גרמניה. [לייפניק] ליפניק *

וורמיזא גרמניה. וורמיזא, גרמניה *

שדלוביץ פולין. שדלוביץ *

פטירה, ירושלים. ירושלים *

אלמדייא אלגיר. אלמדייא *

פטירה, ירושלים. ירושלים *

כנראה גרנדה. כנראה *

פטירה, גרנדה. גרנדה *

גרנדה, גרנדה. גרנדה *

52. ר' יהושע ב"ר יוסף, בעל "מגיני שלמה".
 עפ"י כלילת יופי (לעיל: מס' 6), ח"ב, א עא. ✓
 לידה, וילנא ליטה. ✓
 (א/י)

עפ"י לוחות זכרון (לעיל: מס' 16), עמ' 7. ✓
 פטירה, קראקא פולין. ✓

קראקא

כל המקורות.

53. ר' יוסף מטראני.

לידה, צפת. ✓

כל המקורות.

פטירה, קושטא. ✓

קושטא

ר"ב ישר, "לתולדות משפחת בעל פרי
 המגדים", סורא א (תשי"ד), עמ' 434.

שם:

54. ר' יוסף תאומים בעל הפרי מגדים.

לידה, שצערין לבוב. ✓

[שצערין] פריין

פטירה, פרנקפורט דאודר. ✓

פרינקפורט דאודר

כל המקורות.

55. ר' יעקב בירב.

לידה, מקדה קסטיליה, ספרד. ✓

כל המקורות.

פטירה, צפת. ✓

צפת

עפ"י מ' בניהו, "לתולדות בתי המדרש
 בירושלים במאה ה-י"ז". HUCA 21
 (1948), עמ' ב. (ר"מ טולידנו בנר המערב,
 עמ' קו, שיער שנוולד בירושלים).

שם.

56. ר' יעקב תאגיו.

? לידה, פאס מרוקו.

פאס

פטירה, ירושלים. ✓

עפ"י י"י יובל, חכמים בדורם, ירושלים
 תשמ"ט, עמ' 86.

שם, עמ' 224.

57. ר' יעקב ב"ר מה מולין - המהר"ל.

? לידה, כנראה נירנברג.

? פטירה, מגנצא גרמניה.

עפ"י עדותו באוטוביוגרפיה שלו, מגילת
 ספר, עמ' 18.

עפ"י י' דוקקעס, חכמי אה"ו, המבורג תרס"ה,
 עמ' 63.

58. ר' יעקב עמדין.

לידה, אלטונא המבורג. ✓

אלטונא

פטירה, אלטונא המבורג. ✓

אלטונא

עפ"י י"ל שפירא, משפחות עתיקות בישראל,
ת"א תשמ"ד, עמ' 202 (מקורותיו אמינים).

עפ"י אר"ה למושב (לעיל: מס' 13), עמ' 57.

עפ"י י"ז כהנא, ניקולסבורג (לעיל: מס' 41),
עמ' 265.

כהנא שם, עמ' 267.

כל המקורות.

כל המקורות.

עפ"י ע"צ מלמד, פרקי מבוא לספרות
התלמוד, ירושלים תשל"ג, עמ' 529.

מלמד שם, (עפ"י פנקס החברה קדישא).

כל המקורות.

כל המקורות.

כל המקורות.

כל המקורות.

עפ"י ל' רצהבי, ר' שלום שבזי ושירתו,
ספרנות ס"י ט (תשכ"ה), עמ' קלו.

שם, הערה 12.

עפ"י א' בריק, "ר' שלמה חעלמא", "בעל
מרכבת המשנה", סיני סא (תשכ"ז), עמ' 100.

הנ"ל, "מצבות ר' שלמה חעלמא ואשתו",
סיני סז (תש"ל).

59. ר' יצחק הלוי הורוויץ.

לידה, גלוגא שלזיה. ✓

~~אזאן~~ ✓ ★

פטירה, אלטונא המבורג. ✓

אזאני (א) ✓ ★

60. ר' מנחם מנדל קרוכמל.

לידה, קראקא פולין. ✓

קראקא ✓ ★

פטירה, ניקולסבורג. ✓

ניקולסבורג ✓ ★

61. ר' משה זכות.

לידה, אמשטרדם. ✓

אמסטרכם ✓ ★

פטירה, מנטובה. ✓

מנטובה ✓ ★

62. ר' משה מרגלית - "פני משה" לירושלמי.

לידה, קידאן ליטא. ✓

[ק"י נאן] ק"י סין ✓ ★

פטירה, ברודי גליציה. ✓

ברודי, ברנאק ✓ ★

63. ר' עזריה פיגו.

לידה, וינצ'א. ✓

וינצ'א ✓ ★

פטירה, רולגו איטליה. ✓

רולגו ✓ ★

64. ר' עמנואל חי ריקי.

לידה, פירארה איטליה. ✓

פירארה ✓ ★

פטירה, נרצח ליד ריג'ו ונקבר במודינה. כל המקורות. ✓

ריג'ו ✓ ★

65. ר' שלום שבזי.

?? לידה, שבז או תעז. ✓

שבז ✓ ★

?? פטירה, מוזע או תעז.

66. ר' שלמה מחלמא.

לידה, זאמושץ פולין. ✓

זאמושץ, פולין ✓ ★

פטירה, שאלוניקי. ✓

שאלוניקי ✓ ★

רשימת המקומות שנלמדה למחמה II

איטליה

וינצ'נצה
 וירנא
 מודינה
 מנטובה
 באדואה
 פירנצה
 רומא

גרמניה

אזאטון-המבורג
 אולפינגן
 גארטן (אלצה)
 וואסרבורג
 וואלדשטיין (ביינן)
 וורמיץ
 מערצא
 ניינבורג
 זייפניק
 ניקאוסבורג
 טיפטינג (וואסלר)
 פירנקלר
 פירנקלר
 ניוואטא
 טייך
 ניוולדורג

ספרד

זכרון
 טורדולה
 טולדו
 טולדו
 מקדו (קסטיליה)
 סאמורה (קסטיליה)
 קאבאגה

פולין

אבאן
 ברלין (גליציה)
 ווארשאה
 וילנא
 לואווא
 קאבא
 לודזש
 קראקא
 מזריש
 קאזאן
 מזריש
 קאזאן
 קאזאן
 מזריש
 פאזאן
 פירשטא
 פראטא
 שטאט
 שטאט
 ז'רניץ (ווארשאה)

צ'כיה

טאביש
 מוזטאוו
 מ.י.
 נירבאן (פולאן)
 קריסטיאן (פולאן)
 נאכו

אוקראינה

פאזאן
 אמשטריק
 פראג
 האליש (מאריה)
 קארל (מאריה)
 קארל (מאריה)
 אוזניץ

טאטיה

פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)
 פאס (מאריה)

איטליה

וינציא (וינזיא, ווינזיא, וניזיא, וניזיא, וניזיא)

וירונא

מודינה (מודונה)

מנטובה (מנטווא)

פאדובה (פדוואה, פאדווה, פדואה)

רוויגו (רוביגו)

גרמניה

אלטונה (אלטנה)

המבורג

אופיבאך (אופנבאך)

גלוגא (גלגוי)

וואסרבורג

וולרשטיין

וורמיזא (וורמשא, ווירמש, ווירמישא)

מגנצא (מיינץ, מיינצא, מעגנץ, מעגנצא, מענץ)

נירנברג (נורנברק) -

לייפניק

ניקולסבורג (ניקלשבורג, ניקלשפורג)

ליפשטאט

פרנקפורט דמיין (וראנקווארט, ורנקבורט)

פרנקפורט דאודר (פרנקבורט)

נוישטאט (ניקשטאט)

ריגנשבורג (ריגנשפורק, ריינשבורג, רעגנשבורק, רעגנשפורק)

ספרד

גרנדה (גרנאטי)

טודילה (תטילה)

טוליטולא (טולידה, טולינטול, טליטלה)

מקדה

סאמורה

קורדובה (קורטובה)

פולין

אפטא

ברודי (בראד, ברודא)

אוסטרהא

וילנא (ווילנא)

זאמושץ (זאמושטש, זאמשט, זאמשטץ)

לבוב (לעמבערג, לעמברג לעמברק)

לודמיר (לאדימיריע, לאדמיר, לאדמר)

לובלין

מזריטש (מעזריטש)

מערין (מורביה, מיהרערן, מעהרן, מערין)

קרלין (קארלין)

קראקא (קראקא)

מעזיבוז (מעזיבוש, מעזשיבאזש)

פוזנא (פאזען, פוזין, פוזניא, פוזן)

פינשטוב (פינשוף)

פאסטוב קיוב

קיוב (קיאוו, קייב, קיעב, קיעוו)

שדלוביץ

שצערין - לבוב

קיידאן

טרויש (טרוייאש, טרוייש)
מונטפלייה (מוטפשלייר, מונפלייר, מונפשליר, מונפשלה)
מיץ
נרבונה
קרקסונה (קרקשונה)
רמרו

אירופה

לונדון (לאנדאן, לאנדן, לונדא, לונדן, לונדירס, לונדירס, לענדן)
אמשטרדם (אמשטילרדאם)
פראג (פראגה)
הלישווא (העלשווא, העלסווא, העלשווי, העלשווא)
אקופ
קושטא (אצטנבול, קוסדא, קוסטא, קוסדינא, קוסטינא, קוסטנינופל, קוסטנידינא,
קושטאנדינא, קושטאנטינה)
שאלוניקי (סאלוניקו)

אסיה ואפריקה

פאס (פיס)
סלא (סאלי)
פוסטאט (אלקהירה, מצרים, פאסטאט, קאחרת, קהיר)
קלעה חמאד
אלסיאנה (אליסנא)
אלמדיא (אלמהדיה)
אלגיר (אלגזאיר, אלגזאיר, ארגיל)
שבז
תעז
מוזע (מודע)

R - קלאון

נת

טרויש (טרוייאש, טרוייש)
מונטפלייה (מוטפשלייר, מונפלייר, מונפלייר, מונפסלה)
מיץ
נרבונה
קרקסונה (קרקסונה)
רמרו

אירופה

לונדון (לאנדאן, לאנדן, לונדא, לונדן, לונדירס, לונדירס, לענדן)
אמשטרדם (אמשטילרדאם)
פראג (פראגה)
הלישויא (העלישויא, העלסויא, העלשוי, העלשויא)
אקופ
קושטא (אצטנבול, קוסדא, קוסטא, קוסדינא, קוסטינא, קוסטנינופל, קוסטנידינא,
קושטאנדינא, קושטאנטינה)
שאלוניקי (סאלוניקו)

אסיה ואפריקה

פאס (פיס)
סלא (סאלי)
פאסטאט (אלקהירה, מצרים, פאסטאט, קאהרה, קהיר)
קלעה חמאד - *קלעה חמאד*
אליסנא (אליסנא)
אלמדייא (אלמהדיה)
אלגיר (אלגיר, אלגיר, ארגיל)
שבו
תעז
מוזע (מודע)

(i) זכרון - 2

מחבר: א. א. א.

היטליה

וינצ'יא (וינצ'יא, ווינצ'יאה, וניצ'יא, וניצ'א, וניצ'א)
וירונא
מודינה (מודונה)
מנטובה (מנטווא)
פאדובה (פדוואה, פאדווה, פדואה) רויגו (רוביגו)

היטליה: (א/א/א/א/א)

גרמניה

אלטונה (אלטנה)
המבורג
אופיבאך (אופנבאך)
גלוגא (גלגוי)
וואסרבורג
וולרשטיין

גרמניה: (א/א/א/א/א)
גרמניה: (א/א/א/א/א)
גרמניה: (א/א/א/א/א)

וורמייזא (וורמשא, ווירמש, ווירמיישא)
מגנצא (מיינץ, מיינצא, מעגנץ, מעגנצא, מענץ)
נירנברג (נורנברק)
ליפניק

ניקולסבורג (ניקלשבורג, ניקלשפורג)
ליפשיטאט

ia Judaica, I, p. 104

פרנקפורט דמיין (וראנקווארט, ורנקבורט)
פרנקפורט דאודר (פרנקבורט)
ניישטאט (ניישטאט)
ריגנשבורג (ריגנשפורק, ריינשבורג, רעגנשבורק, רעגנשפורק)
היטליה: (א/א/א/א/א)

גרמניה: (א/א/א/א/א)

ספרד

גרנדה (גרנאטי)
טודילה (תטילה)
טוליטולא (טולידו, טולינטול, טליטלה)
מקדה
סאמורה
קורדובה (קורטובה)

ספרד: (א/א/א/א/א)
ספרד: (א/א/א/א/א)

פולין

אפטא
ברודי (בראד, ברודא)
אוסטרהא
וילנא (ווילנא)
זאמושץ (זאמושטש, זאמשט, זאמשטץ)
לבוב (לעמבערג, לעמברג לעמברק)
לודמיר (לאדימיריע, לאדמיר, לאדמר)
לובלין
מזריטש (מעזריטש)
מערין (מורביה, מיהרערן, מעהרן, מעררין)
קרלין (קארלין)
קראקא (קרקא)
מעזיבוז (מעזיבוש, מעזיבאזש)
פוזנא (פאזען, פוזין, פוזניא, פוזן)
פינשטוב (פינשוף)
פאסטוב קיוב
קיוב (קיאוו, קייב, קיעב, קיעוו)
שדלוביץ
שצערין-לבוב
קיידיאן

(ii) - זכרון - 7

צרפת

טרויש (טרוייאש, טרויש) **הלוג: טרויש, טרויש**
מונטפלייה (מוטפפלייר, מונפלייר, מונפסליר, מונפסלר) **הלוג: מונפלייר**
מיץ (מיץ, מיץ) **הלוג: מיץ**
נרבונה, **הלוג: נרבונה**
קרקסונה (קרקסונה) **הלוג: קרקסונה**
רמרו, **הלוג: רמרו**

אירופה

לונדון (לאנדאן, לאנדן, לונדא, לונדן, לונדירס, לונדירס, לענדן) **הלוג: לונדון**
אמשטרדם (אמשטילרדאם)
פראג (פראגה) **הלוג: פראג**
הלישויה (העלישויה, העלסויה, העלשווי, העלשויה)
אקופ
קושטא (אצטנבול, קוסדא, קוסטא, קוסדינא, קוסטינא, קוסטנינופל, קוסטנידינא,
קושטאנדינא, קושטאנטינה)
שאלוניקי (סאלוניקו)

אסיה ואפריקה

פאס (פיס)
סלא (סאלי)
פוסטאט (אלקהירה, מצרים, פאסטאט, קאהרה, קהיר)
קלעה חמאד
אליסאנה (אליסנא)
אלמדייא (אלמהדיה)
אלגייר (אלגזאיר, אלגזאיר, ארגיל)
שבז
תעז
מוזע (מודע)

R- 1007

רשימת מקומות
בליווי כתיבים שבכתבי-יד עבריים שונים
הוכנה על-ידי אברהם דוד

איטליה

וינציא (וינציא, ווינציאה, וניציא, וניציא, וניציא)
ירוש
מודינה (מודונה)
מנטובה (מנטווא)
פאדובה (פדוואה, פאדווה, פדואה)
רביינו (רוביגו)

גרמניה

אלטונה (אלטנה)
המבורג
אופיבאך (אופנבאך)
גלוגא (גלוגי)
וואסרבורג
וולרשטיין
וורמיזא (וורמשא, וורמש, וורמישא)
מגנצא (מיינץ, מיינצא, מעגנץ, מעגנצא, מענץ)
נירנברג (נורנברק)
לייפניק
ניקולסבורג (ניקלשבורג, ניקלשפורג)
ליפשטאט
פרנקפורט דמיין (וראנקווארט, ורנקבורט)
פרנקפורט דאודר (פרנקבורט)
נישטאט (נישטאט)
ריגנשבורג (ריגנשפורק, ריינשבורג, רעגנשבורק, רעגנשפורק)

ספרד

גרנדה (גרנאטי)
טודילה (תטילה)
טוליטולא (טולידו, טולינטול, טליטלה)
מקדה
סאמורה
קורדובה (קורטובה)

פולין

אפטא
ברודי (בראד, ברודא)
אוסטרהא
וילנא (ווילנא)
זאמושץ (זאמושטש, זאמשט, זאמשטץ)
לבוב (לעמבערג, לעמברג לעמברק)
לודמיר (לאדימיריע, לאדמיר, לאדמר)
לובלין
מזריטש (מעזריטש)
מערין (מורביה, מיהרערן, מעהרן, מערין)
קרלין (קארלין)
קראקא (קראקא)
מעזיבוז (מעזיבוש, מעזשיבאזש)
פוזנא (פאזען, פוזין, פוזניא, פוזנן)
פילטורב (פינשוף)
פאסטוב קיוב
קיוב (קיאוו, קייב, קיעב, קיעוו)
שדלוביץ
שצערין-לבוב
קידאן

1800 < 1800 > f10

18,17 q/land

רשימת שמות עם מקומות לידה (ל) ופטירה (פ) הידועים בוודאות

- (1) ר' אברהם בן הרמב"ם
 (ל) פוסטאט
 (פ) פוסטאט
 פוסטט
- (2) ר' אברהם אבן עזרא
 (ל) טודילא
 ר' אליהו בחור
- (3) ר' אליהו הגר"א
 (ל) נוישטאט
 נוישטט
 (פ) ויניציא
- (4) ר' אליהו הגר"א
 (ל) וילנא
 (פ) וילנא
- (5) ר' גרשון אשכנזי
 (ל) קראקא
 קראקא
 (פ) מיץ
- (6) ר' דוד גאנו
 (ל) ליפשטאט
 ליפשטט
 (פ) פראג
 פרג
- (7) ר' דוד הלוי סגל
 (ל) לודמיר
 (פ) לבוב
- (8) ר' חיים בן עטר
 (ל) סאלי
 סלי
 (פ) ירושלים
 ירושלים
- (9) ר' יהודה בן הראש
 (פ) טוליטולא
- (10) ר' יהודה החסיד
 (ל) שפייר
 (פ) ריגנשבורג
- (11) ר' יהודה ליווא (המהר"ל)
 (ל) פוזנא
 (פ) פראג
 פרג
- (12) ר' יונתן אייבשיץ
 (פ) אלטונא

13) ר' יהושע העשיל מקראקא

(ל) לובלין
(פ) קראקא
קרקא

14) ר' יהושע פלק כ"ף (בעל הסמייע)

(ל) לובלין
(פ) לבוב

15) ר' יואל סירקיש

(ל) לובלין
(פ) קראקא
קרקא

16) ר' יום טוב ליפמן הלר

(ל) ולרשטין
(פ) קראקא
קרקא

17) ר' יונה גירונדי

(ל) מונטפלייה
(פ) טוליטולא

18) ר' יוסף קארו

(ל) טוליטולא
(פ) צפת

19) ר' יחזקאל לנדא

(ל) אפטא
(פ) פראג
פראג

20) ר' יהושע פלק (בעל פני יהושע)

(ל) קראקא
(פ) פרנקפורט
אויפן קא
ס'ויניק

(נקבר בראשון ונפטר בשני)

21) ר' יעקב תם

(ל) רמרו

22) ר' יצחק אלפסי

(ל) קלעת חמאד
(פ) אליסאנא
אליסנא

23) ר' מרדכי יפה

(פ) פוזנא

24) ר' משה איסרליש

(ל) קראקא
(פ) קראקא
קרקא

	(25) ר' משה חיים לוצאטו
(פ) עכו	(ל) פאדוב פדובא
	(26) ר' משה בן מימון
	(ל) קורטובא
	(27) ר' צבי אשכנזי
(פ) לבוב	
	(28) ר' שבתאי כהן
(פ) הלישווא	(ל) וילנא
	(29) ר' שלמה יצחקי
(פ) טרויש	
	(30) ר' שלמה לוריא
(פ) לובלין	(ל) פוזנא
	(31) ר' שמואל איידלייש
(פ) אוסטרהא	
	(32) ר' אברהם ב"ר יצחק (ראב"י)
(פ) נרבונא	
	(33) ר' אברהם יצחקי בן דוד
(פ) ירושלים ירושלים	(ל) ירושלים ירושלים
	(34) ר' אברהם המלאך
(פ) פאסטוב פסטוב	(ל)
	(35) ר' אברהם סבע
(פ) וירונא	(ל) ~~פאסטוב~~ פאסטוב פאסטוב
	(36) ר' אהרון הגדול מקרלין
(פ) קרלין	(ל) קרלין
	(37) ר' אליעזר אשכנזי
(פ) קראקא קרקא	(ל)

	ר' דוד אופנהיים (38)
(פ) פראג פרג	(ל) גרמיזא וורמשא
	ר' דוד נטו (39)
(פ) לונדריש	(ל) ויניציא
	ר' חיים אבולעפיה (40)
(פ) טבריא	(ל) חברון
	ר' חיים בנבנישתי (41)
(פ) איזמיר	(ל) קושטא
	ר' חיים כפוסקי (42)
(פ) פוסטאט פוסטט	
	ר' חיים שבתי (43)
(פ) סלוניקי	(ל) סלוניקי
	ר' יאיר חיים בכרך (44)
(פ) וורמשא גרמיזא	(ל) ליפניק
	ר' יהודה החסיד (45)
(פ) ירושלים ירושלים	(ל) שידלוביץ
	ר' יהודה עינאש (46)
(פ) ירושלים ירושלים	(ל) אלמדיא
	ר' יהוסף הנגיד (47)
(פ) גראנאדא גרנדא	(ל)
	ר' יהושע בר יוסף (48)
(פ) קראקא קראקא	(ל) וילנא
	ר' יוסף מטראני (49)
(פ) קושטא	(ל) צפת

	(50) ר' יוסף תאומים
(פ) פרנקפורט	(ל) שצרין
	(51) ר' יעקב בירב
(פ) צפת	(ל) מקדה
	(52) ר' יעקב חאגעז
(פ) ירושלים	
ירושלים	
	(53) ר' יעקב עמדין
(פ) אלטונא	(ל) אלטונא
	(54) ר' יצחק הלוי הורוויץ
(פ) אלטונא	(ל) גלוגאו
	(55) ר' מנחם מנדל קרוכמל
(פ) ניקלשבורג	(ל) קראקא
	קראקא
	(56) ר' משה זכות
(פ) מנטובא	(ל) אמשטרדם
	(57) ר' משה מרגלית
(פ) ברודי	(ל) קידאן
בראד	קידן
	(58) ר' עזריה פיגו
(פ) רוויגו	(ל) ויניציא
	(59) ר' עמנואל חי ריקי
(פ) מודינא	(ל) פירארא
	פיררא
	(60) ר' שלמה מתלמא
(פ) סלוניקי	(ל) זמושץ